

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה

א' אייר, תשע"ו
9 מאי, 2016

אל :
הרופאים הווטרינרים

הנדון : קדחת מערב הנילוס בסוסים

בחודשיים האחרונים דווח לשירותים הווטרינריים על אבחון קדחת מערב הנילוס באנשים ויתושים. בעקבות חיסון סוסים כנגד המחלה ירד מספר הסוסים החולים והנגועים במחלה אך עדין נצפים סוסים הסובלים ממחלות עצביות ברחבי הארץ. המחלה מועברת באמצעות יתושים בלבד ויכולה לפגוע בסוסים, עופות ובני אדם. עם תחילת עונת היתושים ברצוננו לבקש ערנותכם המרבית.

המחלה אובחנה לראשונה בישראל בשנות החמישים. מצ"ב תיאור המחלה וסימניה.

קדחת מערב הנילוס הינה מחלה רשומה ועל כן, במקרה של גילוי סימנים עצביים בסוסים יש לשלוח דגימות למכון הווטרינרי ולדווח מיידית למנהל הלשכה הווטרינרית הקרובה.

אבחנה מבדלת של המחלה: כלבת והרפס סוסים, שאף הן מחלות רשומות שחלה עליהן חובת דיווח. פירוט דגימות למשלוח:

1. סרום.
2. דם מלא – 2 מבחנות EDTA.
3. ראש סוס ו- CSF במקרה של תמותה.

הבדיקות הינן על פי מחירון של השירותים הווטרינרים ומפורסמות באתר השירותים הווטרינרים. על שיתוף פעולתכם אודה.

בכבוד רב,

דר' צביה מילדנברג

העתקים :

לשכת שר החקלאות
מנכ"ל משרד החקלאות
ס/מנהל שו"ט (אמרכלות)
הלשכה המשפטית, משרד החקלאות
מנהל השו"ט בשדה (בפועל)
רופאת סוסים, שו"ט
מנהל המכון הווטרינרי
רופא וטרינר ראשי יבוא/יצוא
רופא ראשי למחלות עופות
אחראי לנושא (אפדימיולוגיה)
עוזר מנהל שו"ט
מנהל החטיבה לוורולוגיה, המכון הווטרינרי
רופא וטרינר ראשי "החקלאית"
רו רשות הטבע והגנים הלאומיים
מנהל רשות הטבע והגנים הלאומיים (היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים)
מנהל הפיצו"ח, משרד החקלאות
ראש שירותי בריאות הציבור, משרד הבריאות
המשרד להגנת הסביבה

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה

על קדחת מערב הנילוס - (WEST NILE FEVER (WNF)

הבידוד הראשון של המחלה דווח באוגנדה באזור מערב הנילוס ב- 1937 אצל אישה עם חום נמוך ללא תסמינים נוספים ומכאן שם המחלה.

סימנים להמצאות הנגיף התגלו לראשונה בישראל בתחילת שנות החמישים

גורם המחלה: נגיף R.N.A ממשפחת FLAVIVIRIDAE VIRUS מקבוצת ארבו- וירוס.

הפצה: המחלה מועברת ע"י עקיצת יתוש בעיקר מסוג קולקס הנושא את הנגיף הגורם למחלה, היתושים נדבקים בנגיף בעת מציצת דם מעופות (בעיקר ציפורי בר נודדות היכולות להעביר את הנגיף בין יבשות) הנגועים בנגיף בשלב שבו הנגיף נמצא במחזור הדם.

בגוף היתוש הנגיף שוהה בדם הנגוע עובר תקופת דגירה של 10 ימים עד שבועיים שלאחריה מסוגל היתוש להעביר את המחלה לעופות, אדם, וסוסים.

ההעברה היא בעת מציצת דם הפונדקאי ע"י יתוש נגוע בנגיף, כך שאין העברה ישירה בין פונדקאי אחד למשנהו. בני אדם וסוסים אינם מעבירים את המחלה לחיות אחרות או ליתושים.

קליניקה: מחלת קדחת מערב הנילוס הנה מחלה עונתית ומופיעה בחודשים אוגוסט- נובמבר בתקופה זו אוכלוסיית היתושים מתרבה במיוחד.

קדחת מערב הנילוס מועברת לסוס באמצעות יתוש נשא של הנגיף הניזון מדמו של סוס.

לאחר עקיצת היתוש הנגיף חודר לגוף דרך מערכת הדם, מגיע למוח ומתיישב על רקמות המוח וגורם לפגיעה במערכת העצבים המרכזית.

סימני המחלה מתפתחים תוך 3-6 ימים ומלווים באיבוד תאבון, דיכאון, חום, חולשה של רגליים אחוריות, קשיי ראייה, חוסר שיווי משקל, הליכה במעגלים, שיתוק של רגלים אחוריות עוויתות וממות הנגרם מסיבוכים של המחלה. חלק מהסוסים עוברים את המחלה בצורה סב קלינית ללא הופעה של סימנים קליניים.

אבחנה מבדלת: חשוב לזכור כי ישנן מחלות נוספות עם סימנים קליניים דומים ויש צורך באבחנה מבדלת הכוללת את מחלת הכלבת והרפס סוסים-1 .

מחלות אלו הן מחלות רשומות וחלה עליהן חובת דיווח.

אבחון: האבחון מתבצע על פי סימנים קליניים, בידוד הנגיף על תרביות תאים, PCR, נטרול סרולוגי או אליזה.

טיפול: כבכל המחלות הנגיפיות אין טיפול ספציפי, הטיפול הוא תומך, למניעת זיהומים משניים.

נזקים כלכליים: תמותה של סוסים או נכות הסוס לאורך חייו.

מניעה: ריסוס וטיפולים אחרים להקטנת מספר היתושים. מומלץ לרסס את הסוסים באחד מן התכשירים המורשים - רצ"ב הרשימה.

חיסון מומת נמצא היום זמין לשימוש הציבור, את החיסון נותנים מגיל 6 חודשים, יש לתת בוסטר חודש ימים לאחר מתן החיסון הראשון ואז לחזור על החיסון אחת לשנה.

רשימת התכשירים הכימיים הרשומים (הדברה) לשימוש בסוסים כנגד יתושים

להלן התכשירים המאשרים לסוסים כנגד יתושים:

שם תכשיר	מס' רישום	תוקף	בעל רישום	מרכיב פעיל	אופן יישום	יעדים	מזיקים
פולו-ספריי	1145	31.12.16	פסטקו בע"מ	פרמטרין	ריסוס, מריחה	סוסים, סייחים, פונים	זבובים, יתושים
אולטרה שילד EX	1374	28.02.18	אחים נחום סרה בע"מ	פרמטרין, פירתרינים	ריסוס	סוסים, פונים, כלבים	פרעושים, קרציות, יתושים, זבובים

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה